

ABC album onderaan de tekst

HOME

ego

donderdag 27 april 2006

het persoonlijke in het

leven

DeMORGEN

Ons alfabet komt uit de natuur

De letters, die u hier leest, zijn niet zomaar een samenraapsel van willekeurig gekozen lijnen, streepjes en cirkels. Van A tot Z zijn ze gebaseerd op de vormen die we elke dag in de natuur rondom ons zien, ontdekte professor Mark Changizi. Tijd om de puntjes op de i te zetten.

DOOR ELINE DELRUE

De C heeft de vorm van de maansikkel, de Z van een zwaan. Ook in het Japans en Cyrillisch alfabet gaan de letters terug op vormen die we terugvinden in de natuur en dus makkelijk herkennen. Dat staat volgende maand in het vakblad American Naturalist.

Elke zesjarige weet dat leren schrijven geen simpele koek is. Konden de grondleggers van ons ABC geen makkelijkere letters bedenken?

"Zo zit het niet in elkaar", vertelt Mark Changizi, onderzoekshoofd aan het Instituut voor Technologie in Californië, die met zijn team een honderdtal alfabetten onder de loep nam. "Letters zijn nu eenmaal niet gemaakt om vlot te schrijven, wel om makkelijk te lezen. Goed herkenbaar zijn, daar draait het in ons geschrift om.

Dat is trouwens niet meer dan logisch. Als je iets neerpent, doe je dat één keer, terwijl de geschreven boodschap heel vaak kan gelezen worden. Zelfs al zouden sommige letters makkelijker neer te kladden zijn dan nog zou ons schrijftempo niet drastisch verhogen. Schrijven vergt tijd. Niet de moeilijkheidsgraad van de lettertekens beperkt de schrijfsnelheid, wel het eigen denken. Je kunt immers nooit even snel schrijven als je denkt."

Ons alfabet is gebaseerd op vormen die onze voorouders elke dag rondom zich zagen, zegt u.

Mark Changizi: "Het is een soort visuele voorkeur. Daartoe behoren de vormen en contouren die de mens in de loop van de evolutie in zijn natuurlijke omgeving heeft aangetroffen: een

opkomende zon, ranke bomen, scherpe bergtoppen. Die bekende patronen zijn hergebruikt bij het ontwerpen van het schrift. Zo kun je de letter 'C' in de halve maan terugvinden."

Wereldwijd gaan letters terug op onze natuurlijke omgeving: op die van onze voorouders én op die van ons. Wat houdt dat precies in?

"Tot de 'natuur' behoren ook moderne elementen uit de huidige leefomgeving. Zo kun je de letter 'D' zowel in een kever als in een gestroomlijnde wagen zien en de 'T' van het hutje gaat zonder probleem ook op voor een trendy woning. Of neem de A van een indianentent. Vandaag zien we niet veel indianententen meer staan, maar iedereen kent wel de Eiffeltoren in Parijs, die ook een A vormt."

T t

Fantasie

Fantasie

Fantasie

LATIJS
ABC

Ons alfabet bestaat uit hoofdletters, maar ook uit kleine letters. Gaan de grote 'T' en de kleine 't' terug op dezelfde basisvorm?

"Ja, want er is enige variatie mogelijk. Zo hoeven de twee lijnen van de 'T' niet noodzakelijk een rechte hoek te vormen om herkenbaar te blijven. Een schuine streep kan ook, het maakt de letter niet minder leesbaar."

Vormt het moderne toetsenbord, met al die verschillende en rare lettertypes, geen bedreiging voor het schrift?

"Daar zit geen gevaar in. Hoeveel diverse lettertypes er ook ingeburgerd zijn, het zijn nog altijd varianten op het Latijnse ABC. Meer zelfs, mocht er buitenaards leven bestaan dan ben ik ervan overtuigd dat het schrift van de aliëns verdacht goed op het onze zal lijken. Tenminste als ze net zoals wij in een wereld vol objecten leven."

ABC ALBUM